

מספרנו: 166597

שאלון בחינה בהנהלת חשבונות ליועצי מס מועד יולי 2001

לנבחן:

משך הבחינה 4.5 שעות.

כתוב בכתב יד ברור, סדר וניקיון ישפיעו על הניקוד.
קרא בעיון את כל גיליון השאלות לפני שתיגש לפתרון.

שאלות מס' 1, 2, 3 - יש לפתור במחברת א'.

שאלות מס' 4, 5 - יש לפתור במחברת ב'.

שאלות מס' 6, 7 - יש לפתור במחברת ג'.

כל הנתונים בבחינה הינם בשקלים חדשים.

ב ה צ ל ח ה

יש לצרף את כל החישובים והפירוטים ששימשו בסיס לפתרון כל שאלה ושאלה.

שאלה 1 – 20% - פתרון במחברת א'

הניקוד – 2% לכל שאלה.

שמואל בעל עסק לשיווק מוצרי צריכה.
עריכת הדו"ח הכספי ליום 31.12.00 מתעכבת בשל סוגיות חשבונאיות, המפורטות להלן, שטרם מצאו את פתרונן.
שמואל פנה אליך על מנת שתציע פתרונות.

- 1.1 במאזן הבוחן של העסק ליום 31.12.00 מופיעים הלקוחות כדלקמן בש"ח:
100,000	לקוחות
10,000	הפרשה לחובות מסופקים 10%
- במרץ 2001 לאחר עריכת הדו"ח הכספי ברם לפני החתימה עליו נשרף מפעלו של אחד מלקוחות העסק.
ללקוח מונה כונס נכסים וגביית חובו לעסק בסך 5,000 ₪ מוטלת בספק.

נדרש:

מתוך הנחה שסכום החוב מהותי מה הטיפול החשבונאי בנתון שלעיל?

- 1.2 בעסק מועסקים 4 עובדים:

שם העובד	ותק בחודשים ליום 31.12.00	שכר לחודש דצמבר 2000
ערן	36	?
מוטי	24	9,600
יובל	9	3,500
משה	6	3,800

נתונים נוספים:

- יתרת ההתחייבות בגין סיום יחסי עובד-מעביד ליום 31.12.99 עמדה על סך 27,200 ₪. לא היו עובדים נוספים/אחרים לאותו תאריך.
- רק בגין עובדים שמועסקים מעל שנה רושמים התחייבות לפיצויים.
- בחודש ינואר 2000 הוגדל שכר העובדים ב- 20%. שכר דצמבר 2000 כולל עליית שכר זו.

נדרש:

מה סכום הוצאות ההפרשה לפיצויים לשנת 2000?

- 1.3 העסק קיבל 2 הלוואות בסך 200,000 ₪ כל אחת בתאריכים 1.1.99 ו-1.1.00. התנאים: הקרן צמודה לדולר האמריקאי. ריבית שנתית 10% צמודה לדולר. פרעון הריבית – מידי שנה ב-31.12. פרעון ההלוואה שלוש שנים לאחר קבלת ההלוואה.

נתונים על שער החליפין:

תאריך	שער החליפין של 1 דולר בש"ח
1.99	2.5
12.99	3.6
12.00	4.2

נדרש:

מה סכום הוצאות המימון בגין ההלוואות לשנת 2000?

1.4 להלן נתונים ממאזן הבוחן ליום 31.12.00 בש"ח:
 מכירות – 900,000, קניות – 570,000, החזרות מלקוחות – 60,000, החזרות לספקים – 60,000,
 הובלה ללקוחות – 40,000, הובלה למחסן העסק – 22,000, הוצאות הכרוכות במכירות – 28,000,
 מלאי פתיחה ליום 1.1.00 – 240,000.
 שיעור הרווח הגולמי – 20%.

נדרש:

מה סכום המלאי הסופי – ליום 31.12.00?

נתונים לשאלות 1.5 ו-1.6:

במאזן הבוחן ל-31.12.00 מופיעה יתרה של שכר דירה ששולם ב-1.5.00 לשנה וחצי מראש בסך ₪ 29,700.
 כמו כן ידוע שב-1.5.99 שולם ₪ 17,400 שכר דירה מראש לשנה.

1.5 נדרש:

מה סכום ההוצאה השוטפת של שכר דירה לשנת 2000?

1.6 נדרש:

מה היתרה שתופיע במאזן ל-31.12.00 כשכר דירה מראש?

1.7 בנובמבר 2000 שולמה מקדמה בסך 60,000 ₪ עבור ריהוט שהוזמן למשרד העסק.

נדרש:

היכן במאזן ליום 31.12.00 יוצג סעיף "מקדמה ע"ח ריהוט משרדי".

1.8 באפריל 2000 נרכשו מקרקעין. יעוד המקרקעין לשמש מקור למימון הרחבת העסק בעתיד.

נדרש:

היכן במאזן ליום 31.12.00 יוצג סעיף – "מקרקעין", הנ"ל.

1.9 "יעודה לפיצויי פיטורין" (יעודה לסיום יחסי עובד מעביד).

נדרש:

היכן במאזן ליום 31.12.00 יוצג הסעיף?

1.10 "עתודה לפיצויי פיטורין" (עתודה לסיום יחסי עובד מעביד)

נדרש:

היכן במאזן ליום 31.12.00 יוצג הסעיף?

שאלה 2 – 20% פתרון במחברת א'

הניקוד לשאלות 2.6 – 2.1 – 3% לכל שאלה, ולשאלה 2.7 – 2%.
 להלן שאלות בנושאים שונים:

2.1 להלן הרכב ההון העצמי של חברת אבי בע"מ ליום 31.12.99 בש"ח:

100,000	הון מניות רגילות 1 ₪ ע.ג. כ"א
100,000	הון מניות בכורה 6%, 1 ₪ ע.ג. כ"א
65,000	קרנות הון
190,000	עודפים

נתונים נוספים:

- החברה הוקמה ביום 1.1.98 וכול מניותיה רגילות ובכורה הונפקו באותו יום.
- מניות הבכורה זכאיות לדיבידנד בשיעור 6% לשנה – צוברות ולא משתתפות.
- ב-1.5.00 הנפיקה החברה מניות הטבה בשיעור 100% לבעלי המניות הרגילות.
- ביום 31.12.00 הכריזה וחילקה החברה לראשונה מאז הקמתה על דיבידנד בשיעור 35% למניות הרגילות.

נדרש:

מה סה"כ הדיבידנד שחילה החברה לכל בעלי מניותיה בשנת 2000?

2.2 חברת הרווח המהיר בע"מ השקיעה בתחילת השנה 150,000 ₪. ההשקעה נמכרה בסוף השנה תמורת 175,500 ₪. היועץ הפיננסי קבע שההשקעה נשאה תשואה ריאלית שלילית של 10%.

נדרש:

מתוך הנחה שקביעתו של היועץ הפיננסי נכונה מה שיעור עליית המדד באותה שנה?

2.3 להלן תמצית מאזן חברת העתיד הורוד בע"מ ליום 31.12.00 בש"ח:

נכסים (מופחת)	420,000	התחייבויות	60,000
		מניות רגילות בנות 80 ₪ כ"א	320,000
		עודפים	40,000
	=====		=====
	420,000		420,000
	=====		=====

חברת שמיים כחולים בע"מ החליטה לקנות את מניות חברת העתיד הורוד בע"מ מבעלי המניות. סוכם בין הצדדים להעריך את נכסי החברה בסך 580,000 ₪ ואת ההתחייבויות בסך 80,000 ₪.

נדרש:

מה הסכום שתשלם חברת שמיים כחולים בע"מ עבור מניה של חברת העתיד הורוד בע"מ?

2.4 חברת ההשקעות – הפנים לדרום בע"מ רכשה את מבנה מלון היעלים באילת ב-7 מליון ₪ ואת הקרקע עליה בנוי המלון ב-10 מליון ₪, במטרה להרוס את המבנה שנרכש ולבנות על הקרקע מלון חדש.

הטיפול החשבונאי בעלות מבנה המלון הישן שנרכש ושייחרס צריך להיות:

1. למחוק עלות זו כהפסד מיוחד בדו"ח הרווח והפסד בשנת הרכישה.
2. להוון עלות זו כחלק מעלות הקרקע.
3. להוון עלות זו כחלק מעלות בנית בנין המלון החדש.
4. להפחית אותו לאורך התקופה מיום הרכישה ועד ההריסה.

2.4 הרווח הנקי החשבונאי לפני מס של העסק לשנת 2000 – 400,000 ₪. להלן נתונים נוספים המשפיעים על חבות המס בש"ח:

א. רכוש קבוע

עלות	הוצ' פחת – נרשם בדו"ח הכספי	הוצ' פחת מוכרות לצרכי מס	
500,000	2%	4%	מבנים
300,000	15%	30%	מכוונות

מרכיב הקרקע במבנים – 40%.

ב. הוצאות אחרות

הוצאות מוכרות לצרכי מס	הוצאות נרשם בדו"ח הכספי	ההוצאה
5,000	15,000	כיבודים
5,000	5,000	מתנות
5,000	15,000	אחזקת רכב הפרשה
0	30,000	לאחריות

ג. שינוי בהוצאות משפיע על חברות המס ברמה של 50%.

נדרש:

מה השפעת הנתונים הנוספים על סכום החברות במס?

2.6 להלן יתרות מאזן הבוחן בעסקו של שמואל ליום 31.12.00 בש"ח:

296,100	ספקים	15,000	עו"ש בנק
210,000	הלוואה מהבנק	169,100	לקוחות בניכוי הפרשה להלח"מ
260,000	הון שמואל	188,000	מלאי
		341,000	מכונות בניכוי פחת נצבר
		53,000	רהוט בניכוי פחת נצבר
=====		=====	
766,100		766,100	
=====		=====	

הוסכם שנתן יצטרף לעסקו של שמואל לאחר שיבוצעו הרישומים שלהלן:

1. חוב לקוח בסך 7,000 ₪ ימחק כחוב אבוד.
2. ערך המלאי יקבע לסך 240,000 ₪.
3. ערך מכונות בניכוי פחת יקבע לסך 280,000 ₪.
4. ערך ריהוט וציוד בניכוי פחת יקבע לסך 70,000 ₪.
5. יופיע סעיף מוניטין בסך 39,000 ₪, שנוצר כולו טרם הצטרפות השותף החדש.

נדרש:

מה הסכום שעל נתן להשקיע במזומן על מנת שחלקו בעסק יהיה 50%.

2.7 בעסק מכונה שאורך חייה חמש שנים. עלות המכונה – 420,000 ₪. ערך שייר-גרט מוערך בסך 20,000 ₪.

המכונה הופחתה במשך שנתיים שהסתיימו ב-31.12.99 לפי שיטת "סכום ספרות השנים היורד". הוחלט החל מ-1.1.00 על שינוי שיטת הפחת לשיטת "הקו הישר" (הפחת השווה).

נדרש:

מה ההשפעה בש"ח (התעלם מגורם המס) לתחילת שנת 2000 כתוצאה משינוי השיטה החשבונאית?

שאלה 3 – 10% - פתרון במחברת א'

1. מר כוח בעל תחנת דלק עורך את הדו"ח הכספי ליום 31.12 של כל שנה.
2. העתק חשבון העו"ש בבנק לשנת 2000 אבד ונתבקש לשחזר את הרישומים בו על סמך הנתונים שבתרגיל להלן בש"ח:

31.12.00	31.12.99	
?	3,7000	עו"ש בנק
42,500	37,500	לקוחות
22,000	22,000	מלאי דלק
5,175	2,200	הוצאות משכורת לשלם

3. נתונים נוספים:
  - מכירות הדלק 90% במזומן והיתר באשראי. הרווח הגולמי 8% מהמכירות.
  - משכורות וסוציאליות בסה"כ לחודש – 5,175 ₪.
  - משאבה חדשה לתחנה נרכשה ב-1.1100 – עלות 90,000 ₪. שילם 80% בהמחאה ליום הרכישה ועוד 2 המחאות 50% כל אחת לתאריכים 1.12.00 ו-1.1.02.
  - מר כוח מושך 5,000 ₪ מהבנק כל חודש, החל מ-1.1.00 לצרכים פרטיים.
4. מר כוח המציא אישור מספק הדלק בע"מ

תחנת כוח/לקוח			
2,780,000	תשלום	130,000	1.1.00 י.פ.
110,000	31.12.00 י.ס.	2,760,000	אספקות דלק
=====		=====	
2,890,000		2,890,000	
=====		=====	

- נדרש:**
 לשחזר הרישומים בעו"ש בבנק.
 הערות – אין בהנהלת החשבונות של התחנה – חשבון קופה – הכל מבוצע באמצעות עו"ש הבנק.
 להתעלם ממש ערך מוסף.

שאלה 4 – רכוש קבוע – 10% - פתרון במחברת ב'

להלן פרטים על רכושה הקבוע של חברת "גלעד בע"מ", מתוך המאזנים ל-31.12.99 ול-31.12.00:

31.12.00		31.12.99		
פחת נצבר	עלות	פחת נצבר	עלות	
93,600	186,000	?	186,000	בנין (כולל קרקע)
--	--	?	82,000	מכונת חיתוך
?	48,000	?	45,000	רהיטים

נתונים נוספים (כל הנתונים בשאלה זו אינם כוללים מע"מ):

- (א) בנין -
 הבנין נרכש ב-1.1.83 ומופחת בקו ישר במשך 20 שנה.
- (ב) מכונת חיתוך –
 המכונה נרכשה ב-1.7.96. שיטת הפחת לפיה מופחתת המכונה היא שיטת סיכום ספרות השנים בסדר יורד על פני 5 שנים. הוערך כי ערך הגרט (שייר) יהיה 5,000 ₪.
 ב-1.7.98 הוחלף מנוע המכונה בעלות של 26,000 ₪. הוערך כי החלפת המנוע תגרום לחיי מכונה ארוכים יותר בשנתיים. כמו כן ערך הגרט החדש נקבע לסך של 7,000 ₪.

מכונת החיתוך נמכרה במהלך שנת 2000 תמורת 54,760 ₪. הרווח ממכירת המכונה היה 30,000 ₪.

(ג) רהיטים –

הרהיטים המופיעים במאזן ל-31.12.99 נרכשו ב-1.1.95 ומופחתים בשיעור של 10% לשנה. ב-1.4.00 נמכר אחד הרהיטים תמורת 2,000 ₪. באותו יום נרכש רהיט אחר בסך 9,000 ₪ אשר גם הוא מופחת בשיעור של 10% בשנה.

נדרש:

(1) (3% חשבי) לגבי הבנין את הפרטים הבאים:

- סכום הוצאות הפחת לשנה.
- סכום הפחת הנצבר ל-31.12.99.
- עלות הקרקע.

(2) (4% חשבי) לגבי מכונת החיתוך את הפרטים הבאים;

- סכום הוצאות הפחת לשנת 1998.
- סכום הוצאות הפחת לשנת 1999.
- סכום הפחת הנצבר ל-31.12.99.
- התאריך בו נמכרה המכונה.

(3) (30% חשבי) לגבי הרהיטים את הפרטים הבאים:

- עלות הרהיט שנמכר.
- רווח או הפסד ממכירת הרהיט.
- פחת נצבר רהיטים במאזן ליום 31.12.00.

שאלה 5 – ביקורת לצורכי מס – 15% - פתרון במחברת ב'

חלק א' (10%)

הינד משמש יועץ המס של מר איציק בטון, אשר לו עסקי בניה ברחבי הארץ.

הפרויקטים אותם הוא מבצע הם כ"קבלן בונה" וכ"קבלן מבצע".

בימים אלה, את(ה) מתכוון(ת) לסקור את מאזני הבוחן של העסק, ולהכין לאחר מכן את הדו"ח השנתי שיוגש למס הכנסה.

נדרש:

(1) (5%) אילו מסמכים, הקשורים לעבודות הבניה בלבד, ראוי לדעתך לדרוש ממר איציק בטון, על מנת לבדוק את נכונות הנתונים שבמאזני הבוחן, ולהיעזר בהם לצורך הכנת הדו"ח למס הכנסה?

ציין(י) לפחות 10 מסמכים ואת חשיבות כל אחד מהם לצורך הביקורת.

(2) (5%) אילו נתונים כמותיים או כספיים לגבי הפרויקטים, אתה מציע לבקש, על מנת להיעזר בהם לצורך בדיקת נאותות ונכונות הדו"חות הכספיים שיוגשו למס הכנסה? ציין(י) לפחות 10 סוגי נתונים ואת חשיבות כל אחד מהם לצורך הבדיקה.

חלק ב' (5%)

במערכות ספרים ממוחשבות קיימות בקורות שונות. מטרתן של הבקורות היא להבטיח תקינות פעילותן של המערכות בהיבטים השונים.

אחד הסיווגים המקובלים של בקורות אלה הוא האבחנה בין בקורות כלליות (GENERAL CONTROLS), לבין בקורות יישומיות (APPLICATION CONTROLS).

נדרש:

- (1) (2%) מה ההבדל בין שני סוגי הבקורות?
 (2) (3%) הבא/י 3 דוגמאות מכל סוג להמחשת ההבדלים ביניהם.

שאלה מס' 6 – 10% - פתרון במחברת ג'

א. להלן פרטים המתייחסים לתנועות הכספיות בעסק במהלך חודש יוני 2001:

הערות	בספרי העסק	בספרי הבנק	פרטים
(1), (2)	93,500	95,000	שקים שנרשמו במהלך יוני 2001
(3)	79,500	83,500	הפקדות שנרשמו במהלך יוני 2001
	300	125	הוצאות בנק לחיובי עמלות
(4)		1,920	זיכוי כרטיסי אשראי – 30.6.01
(5)	750		חיוב הוראת קבע – טלפון יוני 2001

הערות:

- (1) שק 8644 טרם הוצג בבנק.
 (2) שק 8731 על סך 1,000 ₪, ז"פ 29.6.01, טרם הוצג בבנק.
 (3) הפקדת שק על סך 2,000 ₪, ב-30.6.01, טרם נרשמה בבנק.
 (4) הזיכוי הינו לאחר ניכוי עמלה בשיעור 4%.
 (5) הוראות הקבע תחויב בבנק רק ביום 10.7.01.

ב. להלן התאמת חשבון הבנק שהוכנה ע"י מנהל החשבונות של "העסק" ליום 31.5.01:

יתרת "העסק" בספרי הבנק -			
שקים שטרם הוצגו			
שק 8643, ז"פ 20.5.01	2,500		
שק 8644, ז"פ 31.5.01	<u>5,000</u>		
	ח' 7,500		
הפקדה ב-31.5.01 שטרם נרשמה	<u>ח' 6,000</u>		
	ז' <u>1,500</u>		
	69,300		
	=====		
יתרת הבנק בספרי "העסק" -			
הוצ' בנק בגין חודש מאי 2001 שטרם נרשמו			
	ז' <u>175</u>		
	ח' 69,300		
	=====		

נדרש:

1. לערוך התאמת בנק ליום 30.6.01.
 2. לרשום את פעולות היומן הדרושות בספרי העסק.

שאלה מספר 7 – עלות המכר – 15%

חברת "הכוכב האדום" עוסקת במסחר קמעונאי בבגדי נשים, ילדים ונוער. החברה מתמחה ברכישה של כמויות גדולות של פריטים במחירים זולים במיוחד ובמכירתם. להלן פרטים על פעילותה של החברה במהלך שנת 2000:

בגדי נשים

החברה קובעת את מחירם של בגדי נשים על פי הנוסחה הבאה:
 בשיא העונה: מחיר הבגדים לצרכן (כולל מע"מ) = מחיר קניה (ללא מע"מ) * 2.106 בסוף העונה ניתנת הנחה על בגדים בשיעור 30% מהמחיר בשיא העונה.

מניתוח פעילות החברה עולה כי 2/3 מהמכירות הן בשיא העונה ו-1/3 בסוף העונה.
 בגדים שאינם נמכרים במהלך כל העונה ונשארים במלאי, נמכרים בשנה העוקבת כך שמחירם לצרכן (כולל מע"מ) שווה למחיר הקניה (ללא מע"מ).

מלאי בגדי הנשים ביום 31.12.99 הוצג בסכום של 190,000 ₪ וכלל בגדי חורף 99, שנרכשו באוקטובר 99 בסכום של 190,000 ₪ (לא כולל מע"מ).

עונת החורף בענף נמשכת עד חודש פברואר.

במהלך השנה רכשה החברה בגדים בעלות כוללת של 1,200,000 ₪ (לא כולל מע"מ).

המלאי לסוף השנה כולל את הפרטים הבאים:

בגדי חורף 99 שנרכשו בעלות של 46,800 ₪ (לא כולל מע"מ).
 בגדי סתיו, אביב וקיץ מאפנת שנת 2000 שנרכשו בעלות של 210,600 ₪ (לא כולל מע"מ).
 בגדי חורף 2000 שנרכשו באוקטובר 2000 בעלות של 150,000 ₪ (לא כולל מע"מ).

בגדי ילדים

מחיר המכירה של בגדי הילדים נקבע על פי הנוסחה הבאה:

מחיר הבגדים לצרכן (כולל מע"מ) = מחיר קניה (ללא מע"מ) * 1.755
 בבגדי הילדים לא קיימת עונתיות, ובשנה העוקבת נמכרים הבגדים באותו מחיר.
 המלאי ליום 31.12.99 הוצג בסכום של 100,000 ₪.
 המלאי ליום 31.12.2000 כולל בגדים שנרכשו בעלות של 120,000 ₪ (לא כולל מע"מ).
 במהלך השנה נרכשו בגדי הילדים בעלות כוללת של 800,000 ₪ (לא כולל מע"מ)

נדרש:

(3 נקודות)	1. כיצד יוצג מלאי בגדי הנשים ליום 31.12.2000?
(2 נקודות)	2. מהי עלות המכר לשנת 2000?
(4 נקודות)	3. מהו מחזור המכירות של בגדי נשים בשנת 2000?
(2 נקודות)	4. מהו הרווח הגולמי ומהו שיעור הרווח הגולמי מבגדי נשים בשנת 2000?
(4 נקודות)	5. מהו הרווח הגולמי ומהו שיעור הרווח הגולמי מבגדי ילדים בשנת 2000?

יש לפרט את החישובים.